

بی‌اعتمادی به دشمن، درس بزرگ عقلانیت امام

عقلانیت واقعی هم در انقلابی‌گری است. نگاه انقلابی است که می‌تواند حقایق را به ما نشان بدهد.

عقلانیت واقعی هم در انقلابی‌گری است. نگاه انقلابی است که می‌تواند حقایق را به ما نشان بدهد.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، مکتب امام یک بسته کامل است و دارای ابعاد است، این ابعاد را باید با هم دید. دو بُعد اصلی در مکتب امام بزرگوار ما، بُعد معنویت و بُعد عقلانیت است. بُعد معنویت است، یعنی امام بزرگوار ما صرفاً با تکیه بر عوامل مادی و ظواهر مادی راه خود را پی نمی‌گرفت و در بُعد عقلانیت به کار گرفتن خرد، تدبیر، فکر و محاسبات، در مکتب امام مورد ملاحظه بوده است. «۹۰/۳/۱۴»

این عقلانیت اما با نگاه محافظه کارانه و حفظ وضع موجود به هر قیمتی تفاوت دارد. «عقلانیت و محاسبه که می‌$rlm\⟨$گوییم، فوراً به ذهن نیاید که عقلانیت و محاسبه به معنای محافظه $rlm\⟨$کاری، عقل $rlm\⟨$گرایی و تابع عقل بودن است.

عاقل بودن و خرد را به کار گرفتن با محافظه $rlm\⟨$کاری فرق دارد. محافظه $rlm\⟨$کار، طرف $rlm\⟨$دار وضع موجود است، از هر تحولی بیمناک است، هرگونه تغییر و تحولی را برنمی $rlm\⟨$تابد و از تحول و دگرگونی می $rlm\⟨$ترسد، اما عقلانیت این $rlm\⟨$طور نیست؛ محاسبه عقلانی گاهی اوقات خودش منشأ تحولات عظیمی می $rlm\⟨$شود. مثلاً انقلاب عظیم اسلامی ما ناشی از یک عقلانیت بود. «۸۴/۶/۸»

بی اعتمادی به دشمن، درس بزرگ عقلانیت امام

از سویی دیگر، برخی افراد و جریان‌ها نیز با طرح مفهوم عقلانیت با این توجیه که یک نگاه مبتنی بر "احساس و هیجان" است و بنابراین غیرعقلانی، سعی بر محکوم کردن نگاه انقلابی دارند. در حالی که «این خطاست، عقلانیت واقعی هم در انقلابی‌گری است. نگاه انقلابی است که می‌تواند حقایق را به ما نشان بدهد. «۹۶/۳/۱۴»

این عقلانیت انقلابی البته نگاهی صرفاً ذهن‌گرایانه و آرمانی نیست، بلکه برخاسته از تجربه واقع بینانه 40 ساله ملت ایران است. «مقدمه لازم هر تصمیمی این است که ما به تجربه‌های گذشته خودمان مراجعه کنیم، من جرّب المجرب حلّت به التّدامة، اگر از تجربه‌ها درس نگیریم، قطعاً ضرر خواهیم کرد. باید تجربه‌ها را در مقابل چشم خودمان بگذاریم، ملاحظه کنیم و از این تجربه‌ها درس بگیریم.» «۹۷/۳/۲» برای مثال، بی‌اعتمادی به دشمن و در مقابل آن ایستادن، یکی از درس‌های عقلانیت مکتب امام خمینی(ره) است که در طول سال‌های بعد از انقلاب اسلامی، همواره آن را تجربه کرده ایم.

«امام به دشمن اعتماد نکرد. بعد از آنکه دشمن ملت ایران و دشمن این انقلاب را درست شناخت، در مقابل او مثل کوه ایستاد. آن کسانی که خیال کردند و خیال می‌کنند عقل اقتضاء می‌کند که انسان گاهی در مقابل دشمن کوتاه بیاید، امام درست نقطه مقابل این تصور حرکت کرد.

عقلانیت امام و آن خرد پخته قوام یافته این مرد الهی او را به این نتیجه رساند که در مقابل دشمن، کمترین انعطاف، عقب‌نشینی و کمترین نرمش، به پیشروی دشمن می‌انجامد. در میدان رویارویی، دشمن از عقب‌نشینی طرف مقابل، دلش به رحم نمی‌آید. هر یک قدم عقب‌نشینی ملت مبارز در مقابل دشمنان، به معنای یک قدم جلو آمدن دشمن و مسلط شدن اوست. این یکی از مظاهر عقلانیت امام بزرگوار بود. «۹۰/۳/۱۴»

بنابراین یکی از تجربه‌های مهم ملت ایران این است که «انعطاف در مقابل این دشمن - به خاطر مصلحت‌سنجی‌های موسمی‌ای که خب ما در یک مواردی داریم- تیغ دشمنی او را گند نخواهد کرد، بلکه او را گستاخ‌تر خواهد کرد. یک تجربه دیگر، نقطه مقابل این است و آن، این است که ایستادگی در مقابل آنها امکان بسیار زیاد عقب‌نشاندن آنها را

یک تجربه مهم

تجربه مذاکرات هسته ای در اوایل دهه ۸۰ با اروپایی ها نمونه بارز این موضوع است. «در سال ۸۳ و ۸۴ همه تأسیسات ما تعطیل بود دیگر، می دانید که کارخانه یو سی اف اصفهان را مَهر و موم کرده بودیم به خاطر همین مذاکراتی که انجام گرفته بود و برای اینکه پرونده جمهوری اسلامی عادی بشود. هر چه ما عقب نشینی کردیم، آنها جلو آمدند. تا بالاخره به هیات ایرانی گفتند آقا، تضمینی که شما باید بدهید، فقط به یک شکل حاصل می شود و آن این است که تمام تأسیسات هسته ای تان را جمع کنید، همه را جمع کنید! کاری شبیه کاری که لیبی انجام داد. حتی ما برای اینکه یک یا دو سه سانتریفیوژ داشته باشیم، بحث می کردیم و می گفتند نمی شود! موافقت نمی کردند که ما یک سانتریفیوژ یا دو سانتریفیوژ یا سه سانتریفیوژ داشته باشیم. بعد، ما دیدیم این ها خیلی دارند زیادی حرف می زنند، زیادی پُروپی می کنند، واقعاً دارند وقاحت می کنند، گفتیم پس بازی تمام، مَهر و موم ها را شکستیم.

از سه ونیم درصدی که این ها اجازه نمی دادند، حرکت کردیم و جوان های مؤمن ما توانستند غنی سازی بیست درصد را تأمین کنند. وقتی که به اینجا رسیدیم، این ها آمدند با اصرار به یک معنا با التماس به ما گفتند که خیلی خب، حالا شما بیاید قبول کنید که بیست درصد را انجام ندهید، مثلاً ۵ هزار یا ۶ هزار سانتریفیوژ داشته باشید -حالا این ها همان هایی بودند که سه سانتریفیوژ یا دو سانتریفیوژ را هم اجازه نمی دادند- [می گفتند] عیب ندارد، بیاید غنی سازی بکنید، مثلاً ۶ هزار سانتریفیوژ داشته باشید یا فلان مقدار غنی سازی سه ونیم درصد را داشته باشید. « ۹۷/۳/۲

به اروپا می توان اعتماد کرد؟

البته «ما بنای دعوا کردن با اروپایی ها را نداریم، با این سه کشور اروپایی بنای معارضة و مخالفت و بگومگو نداریم، اما واقعیت ها را باید بدانیم. این سه کشور نشان داده اند که در حسّاس ترین موارد با آمریکا همراهی می کنند و دنبال آمریکا حرکت می کنند.

حرکت زشت وزیر خارجه فرانسه در جریان مذاکرات را همه یادشان هست، در بازی «پلیس بد و پلیس خوب» می گفتند او نقش «پلیس بد» را ایفا می کند، البته قطعاً با هماهنگی آمریکایی ها بود یا برخورد انگلیسی ها در قبال حق خرید کیک زرد که مسلم شده بود و قطعی شده بود و در برجام پیش بینی شده بود که ما از یک مرکزی و محلی کیک زرد تهیه کنیم و بخریم و بیاوریم، [اما] انگلیسی ها جلوییش را گرفتند، یعنی این ها با آمریکا همکاری می کنند، همراهی می کنند، تاکنون این جور بوده. این هم یک تجربه است؛ این را فراموش نکنیم. این ها در مقام حرف یک چیزهایی می گویند اما در مقام عمل تا الان ما ندیده ایم -یعنی به نظر من تا الان ما این را مشاهده نکرده ایم؛ بنده یادم نمی آید- که این ها به معنای واقعی کلمه ایستاده باشند و در مقابل آمریکا از حق دفاع کرده باشند. « ۹۷/۳/۲

از دل تجربه مذاکرات دهه ۸۰ و تجربه مهم مذاکرات برجام است که نگاه واقع بینانه و عقلانی اقتضا می کند که نمی توان به حرف اروپایی ها نیز مانند حرف مقامات آمریکایی به سادگی اعتماد کرد.